

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

לפני **כבוד השופט נתנאל בנישו**

בעניין: **המאשימה** **מדינת ישראל**
ע"י ב"כ עוה"ד יהודה דיין

נגד

הנאשם **נתנאל כהן**
ע"י ב"כ עוה"ד אביעד חייט ועו"ד ברוך גדע

גזר דין

כתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של עבירות בנשק (ייצור), בכך שייצר עשרות בקבוקי תבערה.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, במסגרת הצטרפותו לקבוצה בשם "INF מחוז צפון", שפעלה החל מיום 07.10.2023 לגיוס אנשים ולביצוע אימונים משותפים, הכיר הנאשם אדם בשם מירוסלב טורוק (להלן: מירוסלב).

עובר לתאריך 20.10.2023 או במועד סמוך לכך, תכננו הנאשם ומירוסלב לייצר בקבוקי תבערה. בהתאם לתכנון, בתאריך 20.10.2023, נפגשו הנאשם ומירוסלב בביתו של הנאשם בקרית חיים. בהדרכתו המקצועית של מירוסלב, השניים ייצרו מספר בקבוקי תבערה, באופן שמילאו בקבוקי זכוכית בבנוזין והכניסו לתוכם חתיכת בד. בהמשך, ייצר הנאשם עשרות בקבוקי תבערה, חלקם ביחד עם מירוסלב ומרביתם בעצמו. הנאשם החזיק בבקבוקי התבערה עד למעצרו ביום 25.10.2025.

טיעוני הצדדים לעונש

במסגרת טיעוניו לעונש הגיש ב"כ המאשימה גיליון רישום פלילי (ת/1), ממנו עולה כי בעבר הורשע הנאשם בעבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש (עבירה משנת 2020, במאי 2025 נגזרו 3 חודשי מאסר מותנים), החזקת סמים, הדחת קטין לסמים, תקיפה, פריצה לרכב, היזק לרכוש במזיד, תקיפת שוטר והעלבת שוטר (עבירות אלה בוצעו בין השנים 2003-2012, רובן כאשר הנאשם היה קטין. כל העבירות האמורות התיישנו).

ב"כ הנאשם מצדו הגיש מסמכים רפואיים בנוגע לבנו של הנאשם.

בטיעוניו לעונש, **ב"כ המאשימה** סקר את עובדות כתב האישום המתוקן ועמד על הערכים המוגנים שבהם פגע הנאשם במעשיו, שלום הציבור וביטחונו, שלטון החוק ושמירה על הסדר הציבורי. ב"כ

עמוד 1 מתוך 10

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

המאשימה הוסיף וטען כי מעשיו של הנאשם חמורים, ופוטנציאל הנזק הנשקף מהם חמור אף יותר, כן ציין כי מעובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן ניכר שהנאשם לקח חלק מרכזי ומשמעותי ברקימת התוכנית העבריינית לייצור עשרות בקבוקי תבערה, והפך את ביתו ל"מפעל" לייצור כלי נשק.

בהתאם לכך, בשים לב לרמת הענישה המקובלת בעבירות ייצור נשק ולעובדה כי הנאשם ייצר עשרות בקבוקי תבערה, ביקש התובע לקבוע מתחם עונש ההולם הנע בין 5 לבין 7 שנות מאסר. בתוך המתחם, מבקש התובע להתחשב בעובדה כי הנאשם הודה במעשיו, נטל אחריות על ביצוע העבירה וחסך בזמן שיפוטי. מאידך גיסא, לחובתו 5 הרשעות קודמות, שרובן התיישנו, אך לא נמחקו.

לבסוף, טען התובע כי בעבירות הקשורות לנשק, נקבע לא אחת כי האינטרס השיקומי נדחה מפני האינטרס הציבורי ושיקולי ההרתעה. על כן, לטעמו, אין להיצמד להמלצת שירות המבחן, המבכרת את הפן השיקומי ומבקשת לשקול הטלת עבודות שירות, אלא להטיל עליו עונש מאסר ממושך ומרתיע, לצד מאסר על תנאי וקנס.

לאור זאת, ביקש התובע למקם את עונשו של הנאשם בשליש האמצעי של מתחם העונש.

בפתח טיעוניו לעונש, **ב"כ הנאשם** ציין כי אין מחלוקת בנוגע לפגיעה החמורה בערך החברתי וכן לבבי כך שהנאשם לא היה צריך לקחת את החוק לידיים ולייצר בקבוקי תבערה. לדבריו, הנאשם פעל בשיקול דעת שגוי, כאשר אין לנתק את מעשיו מרקעם, אירועי 07.10.2023 והמצב הביטחוני הנפיץ והרעוע בסמוך לכך.

בעניין זה, ציין הסנגור כי ההיכרות בין הנאשם למירוסלב הייתה במסגרת מעין "כיתת הכוננות" שהוקמה בימים אלה, כאשר הנאשם, כמו יתר האזרחים, הרגיש כי החוזה בין המדינה לאזרחיה הופר. לסברתו, המדינה שאמורה לדאוג לאזרחים לביטחון כשלה בכך. האזרחים ובכללם הנאשם, שנחשפו לזוועות שהתרחשו, ביקשו לדאוג לעצמם ולמשפחתם, מתוך פחד כי האירועים שקרו בדרום יגיעו לאזור הצפון. לדברי הסנגור, זהו הרקע למעשיו של הנאשם, כאשר ייצור בקבוקי תבערה היה למטרת הגנה על בני ביתו בלבד ולא למטרות פליליות.

בנוסף, טען ב"כ הנאשם כי לא היה תכנון מוקדם לביצוע העבירה, כשהבקבוקים הריקים בהם עשה שימוש היו כבר בביתו.

על כך הוסיף הסנגור כי הנאשם ומשפחתו במצב כלכלי קשה. טרם מעצרו עבד הנאשם בשיפוצים ובתקופת מעצרו נמנע ממנו לפרנס את משפחתו.

לצד האמור, הסנגור הדגיש כי לנאשם ולאשתו ילד המצוי על הספקטרום האוטיסטי, בעל 100% נכות. נטען כי לנאשם תפקיד דומיננטי בטיפול בבנו ובגידולו היומיומי.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

לאור האמור, טען ב"כ הנאשם כי בענייננו יש לתת את הבכורה לשיקולי השיקום, בפרט כשהנאשם כבר החל תהליך שיקומי ביוזמתו.

עוד צוין כי הנאשם היה תקופה ארוכה במעצר ממשי ובהמשך היה עצור בפיקוח אלקטרוני עד שהותר לו לצאת לעבודה. במשך כל הזמן הזה, חרף הקשיים והלחצים הכלכליים הכבדים, כשאשתו לא עובדת, הנאשם הקפיד על תנאי השחרור. לאור זאת, בא כוחו סבר כי הוא ראוי לאמון של בית המשפט ומן הראוי לאפשר לו לשקם את עצמו.

בדבריו האחרון, הנאשם הסביר כי בשביעי לאוקטובר נחשף לסרטונים קשים, שהביאו אותו למצב נפשי שגרם לו לעשות מעשים שאינם אופייניים לו. כיום הוא מודע לפסול שבמעשיו, למד ממה שעשה, והתחיל תהליך שיקומי משמעותי, הנמשך בעצם ימים אלה. בנוסף, פירט הנאשם בנוגע לבנו בן התשע, הסובל מאוטיזם לו הוא נדרש לסייע בכל דבר, קטן כגדול. הנאשם הוסיף כי המעשה שעשה פגע במשפחתו ולכן כמעט נפרד מאשתו ואיבד את בנו.

לבסוף, פירט הנאשם כי שהה כארבעה חודשים במעצר ממשי, לאחר מכן היה כשנה באיזוק אלקטרוני בעיר בית שאן, כשמשפחתו ובנו בחיפה. היום הוא עובד בשיפוצים, מתנדב בארגון ידידים ומסייע בחילוץ אנשים וילדים. עוד פירט כי אחרי 07.10.2023, הצטרף ל"כיתת הכוננות", כשהמטרה הייתה לתרום ולעזור, והוא אף ניקה וסידר מקלטים בזמן המלחמה.

תסקירי שירות המבחן

בענייניו של הנאשם נערכו תסקיר לעניין העונש וכן תסקיר משלים (11.05.2025 ו-11.09.2025, בהתאמה). זאת, לאור המלצת שירות המבחן לדחות את הטיעונים לעונש בכדי לאפשר לנאשם להשתלב בתהליך שיקומי.

בתסקירים, עמדה קצינת המבחן על מאפייניהם האישיים של הנאשם ובני משפחתו. פורט כי הנאשם בן 37, בזוגיות ואב לילד, אשר אובחן כמתמודד עם אוטיזם ברמת תפקוד גבוהה. הוריו התגרשו בהיותו בן 15, כשהרקע לכך אינו ידוע לו. אביו נפטר לפני כתשע שנים מדום לב, כשהוא כבן 60. האם מתמודדת עם מצב נפשי מורכב. המשפחה הייתה מוכרת לגורמי הרווחה סביב צרכים סוציאליים ותפקוד הורי לקוי, לכן הנאשם גדל במסגרות חוץ ביתיות.

קצינת המבחן ציינה כי הנאשם הביע חרטה על התנהלותו וביטא הבנה לחומרת מעשיו. הוא שיתף כי בעקבות המלחמה נחשף וצפה בסרטונים אכזריים, שהובילו אותו, בין היתר, לתחושת חרדה ופחד לא רציונאלי מפני אירועים דומים, והניעו אותו לפעול על מנת לספק ביטחון והגנה לו לבני משפחתו. בנוסף, ציין הנאשם כי בשעתו התקשה להפעיל שיקול דעת ביחס לתוצאות הפוטנציאליות של מעשיו, אך כיום הוא מבין שהתנהל באופן בעייתי, מכיר בחומרת מעשיו ומביע תפוסות המתנגדות להחזקה ושימוש בנשק.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

קצינת המבחן התייחסה עוד למחירים האישיים בהם נושא הנאשם על רקע ההליך הפלילי ברמה האישית, המשפחתית, התעסוקתית והכלכלית. נקבע כי אלה מהווים עבורו אפקט מרתיע ומציב גבולות.

בתסקיר צוין עוד כי לאחר שחרורו ממעצר ממשי השתלב הנאשם, במסגרת צו מבחן מעצרים, בקבוצה טיפולית. בקבוצה בלט הנאשם באופן חיובי בעמדותיו ושאיופיותיו הנורמטיביות וברצון שלו להתקדם בתחומי חייו השונים. לאחר שסיים השתלבותו בקבוצה, המשיך בשיחות פרטניות. בנושא זה סיכמה קצינת המבחן כי במהלך המפגשים הטיפוליים ניכר כי הנאשם חווה את התהליך הטיפולי כמטיב, מסייע ומעורר חשיבה והתבוננות על כשלויו ורצונו לשקם את חייו.

באשר להערכת הסיכון, התרשמה קצינת המבחן כי מדובר באדם בעל יכולות תפקודיות מסתגלות, עם זאת, העריכה כי ברקע לביצוע העבירות עמדו קשייו בשיתוף הסובבים אותו במצבו, ורצונו לפתור קשיים לבד מבלי לערב את בני משפחתו. על כן, בתסקיר הראשון צוין שקיים סיכון בינוני להישנות התנהלות עוברת חוק בעתיד. עם זאת, התסקיר הראשון כלל המלצה להמשך שילובו של הנאשם בהליכי שיקום ולצורך זה בקשה לדחיית מתן גזר הדין.

לאחר שניתנה דחייה כאמור, הוגש תסקיר משלים. בתסקיר זה צוין כי הנאשם המשיך בהליכי הטיפול והשיקום בשירות המבחן, שולב בקבוצה טיפולית נוספת בה שיתף פעולה באופן מותאם. על רקע זה, צוין כי קיים סיכוי ממשי לשיקום, כאשר הנאשם מגלה הבנה לחומרת מעשיו, קיימת מוטיבציה מצדו להמשך התבוננות על גורמי הסיכון לצד צורך במרחב טיפולי. עוד פורט כי הנאשם גילה אחריות גבוהה להליכי הטיפול הקבוצתיים והפרטניים אותם החל בתקופת מעצרו, וכיום ממוקד בתפקודו המשפחתי ובתהליך הטיפולי אותו עובר. על כן, להערכת קצינת המבחן, קיים סיכוי ממשי לשיקום, תוך ששילובו של הנאשם בטיפול, לצד ענישה מוחשית של מאסר בעבודות שירות, עשוי להפחית מרמת הסיכון להישנות עבירות דומות.

לאור האמור, הומלץ להטיל על הנאשם ענישה משולבת של צו מבחן למשך 12 חודשים, לצד מאסר בעבודות שירות, ומאסר על תנאי כענישה הצופה פני עתיד.

בהתאם, אף התבקשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, וזה מצא את הנאשם מתאים לביצוע עונשו בדרך זו.

דיון והכרעה

הערכים המוגנים

סעיף 144 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 מגלם בחובו תכליות של הגנה על ערכים מרכזיים, חיי האדם, שלום הציבור וביטחונו (ראו מיני רבים ע"פ 7971/23 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.05.2024)).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

זאת ועוד, הסיכון הכרוך בייצור נשק שלא כדין מובן. הוא נובע מהחשש שמייצר הנשק יעשה בו שימוש וכן מהאפשרות כי נשק זה יגיע לידיים אחרות.

על כן, במישור העקרוני, בעבירות הקשורות לייצור והשלכת בקבוקי תבערה, הדגישה הפסיקה את הצורך בתגובה עונשית בלתי מתפשרת, תוך מתן משקל מכריע לשיקולי ענישה של גמול והרתעה. כך נקבע לדוגמא בע"פ 2337/13 קואסמה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.09.2013):

"סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי אפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה... וכבר חזרתי והדגשתי בעבר שעל בתי המשפט להעביר מסר חד משמעי ונוקב של הרתעה מפני מעשים אלו שחוזרים ונשנים לצערנו ולא פעם מסתיימים בפגיעה ממש, וכן כי במעשים אלו שמבוצעים על רקע אידיאולוגי-לאומני 'נדחים שיקולים אחרים מפני שיקול ההרתעה' (ראו ע"פ 9201/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.3.2007)). לפיכך, על יידוי בקבוקי תבערה העלולים לגרום להתלקחות רחבה ואף לפגיעה באדם, ראוי שתינתן ענישה הולמת... בהתחשב במסוכנות הרבה של העבירות הללו יש הכרח, אפוא, במדיניות של ענישה מכבידה על מנת להוקיע, להרתיע ולשרש מעשים שכאלה. מדיניות ענישה זו תבטא באופן הולם את ההגנה על הערך החברתי הנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זו – שמירה על ביטחון הציבור ושלטון החוק".

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומתחם הענישה

בענייננו, נסיבות החומרה הקשורות לעבירה ברורות.

ייצור עשרות בקבוקי תבערה, העלולים להיות מושלכים לעבר אדם ורכוש, מגלם בחובו פוטנציאל מסוכנות רב. פגיעתם הקשה של בקבוקי תבערה היא לצערנו מהמפורסמות שאין צריכות ראייה לכל מי שהמציאות הישראלית מוכרת לו (ראו עניין קואסמה הנ"ל).

העובדה כי הנאשם יזם את ביצוע העבירה והסתייע לצורך זה באדם אחר, אף היא מוסיפה נופך חומרה למעשיו. היקף הבקבוקים אותם ייצר הנאשם אינו אופייני ומהווה אף הוא נסיבה מחמירה.

מאידך גיסא, אין להתעלם מהנסיבות האופפות את המעשה. הגם שהדברים לא באו לידי ביטוי מפורש בכתב האישום, אני מקבל את דבריו של הנאשם כי פעל מתוך תחושת מצוקה בעקבות אירועי 07.10.2023. תחושת מצוקה זו, שאחזה בחלקים נרחבים של הציבור, היא אשר הביאה את הנאשם לבצע את העבירה, אשר נותרה מתוחמת לייצור בקבוקי תבערה, מבלי שנעשה בהם שימוש.

אין להסכים בשום פנים ואופן עם התרגום המעשי אותו נתן הנאשם למצוקה האמורה, שהתבטאה כאמור במעשה אסור בעל מסוכנות. עם זאת, יש בנסיבות האמורות להאיר את מעשהו של הנאשם באור שונה, כאשר יש הכרח להגיע למסקנה שמעשה זה לא מצוי בגדריו האופייניים של ייצור בקבוקי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

תבערה, שבדרך כלל מושלכים בסמוך לייצורם, מתוך מטרה לפגוע במטרות שונות, לעתים על רקע אידאולוגי-טרוריסטי.

במקרה דנן, הנאשם שמר את בקבוקי התבערה בביתו במשך 5 ימים, לא עשה בהם שימוש ואף לא מיוחסת לו כוונה שכזו. התמשכות ההחזקה בבקבוקי התבערה מהווה על כן נסיבה לחומרה בהיבט אחד, אך בד בבד, בהיבט אחר נסיבה התומכת במסקנה כי לא הייתה כוונה מידית לעשות בהם שימוש ובמיוחד לא שימוש התקפי או יזום.

זאת ועוד, העבירה נותרה בבחינת מעידה חד פעמית, שעה שהנאשם לא המשיך לייצר בקבוקי תבערה נוספים או כלי נשק אחרים.

על רקע כלל האמור, בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה ניתן לסכם ולומר כי לצד החומרה הנלווית על דרך הכלל לעבירת ייצור נשק, בכלל זה ייצור בקבוקי תבערה, במקרה דנן ייצור זה נעשה בנסיבות ייחודיות. המציאות הביטחונית בה ייוצרו בקבוקי התבערה כאמור, והספק באשר למטרת הנאשם בייצור זה ובמידת רצונו לעשות בהם שימוש, משליכים באופן ישיר על מתחם הענישה אותו יש לקבוע.

על רקע קביעות אלה, מתחייבת המסקנה כי את מתחם הענישה במקרה זה יש לגזור מתוך נסיבותיו הספציפיות ולא מתוך רמת הענישה המקובלת בעבירות ייצור אמצעי לחימה בעלות רקע שונה, אליה הפנה התובע. מקרים אלה אינם יכולים לשמש קנה מידה לעונש ההולם למעשיו של הנאשם, בשל השוני המהותי בנסיבותיהם.

לצד האמור, על אף הקושי למצוא תקדימים של ממש, נוכל להפנות למספר מקרים בעלי מאפיינים רלוונטיים. כך, בת"פ (מחוזי י-ם) 56374-05-19 **מדינת ישראל נ' סולטאן אבו דיאב** (פורסם בנבו, 14.05.2019) בו נגזרו על הנאשם בעבירה של ייצור בקבוקי תבערה, ללא שימוש בהם, 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל כימי מעצרו. כך גם בע"פ 955/01 **קובקוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.01.2002), שם הורשע הנאשם בסופו של דבר בעבירה של ייצור בקבוקי תבערה, נשיאתם וכן החזקתם בכוונה לעשות בהם פשע או עוון לפי סעיף 144(ב), (ב2) וסעיף 497 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ודינו נגזר לשנת מאסר בפועל).

בהתאם לכך, אני מעמיד את מתחם הענישה במקרה זה על 12-24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, מאסר מותנה וקנס.

ודוקו, לא נעלמה מעיני העובדה כי ברקע ביצוע העבירה הצטרפותו של הנאשם לקבוצה בה היו חברים רבים. מובן כי אין להשלים בשום פנים ואופן עם יצרתן של התארגנויות פרטיות, מזוינות באופן זה או אחר, ואף לא עם לקיחת החוק לידיים מכל סיבה שהיא. תפקידי הביטחון וסדר ציבורי הם מנת חלקם של כוחות הביטחון ולא של אזרחים פרטיים. יחד עם זאת, מעבר לעובדה כי מעשיו של הנאשם לא נקשרו באופן ישיר עם הצטרפותו לקבוצה האמורה, מלבד בנוגע להיכרותו עם מירוסלב, יש אף לציין שהתופעה המתוארת לא קנתה לה אחיזה בציבוריות הישראלית, ועל כן אין מקום להחמרה עונשית מטעם זה בלבד.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

נסיבות שאינן קשורות בעבירה

לזכותו של הנאשם עומדות נסיבות רבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

כאמור הנאשם כבן 37, בזוגיות קבועה מזה שנים לא מועטות, ואב לילד המתמודד עם אוטיזם.

אמנם, אין זו מעידתו הראשונה של הנאשם, אך הרשעותיו רובן ככולן נבעו ממעשים שבוצעו לפני שנים רבות, רובן בהיותו קטין, כאשר נסיבות חייו היו אחרות לחלוטין. בעניין זה, אפנה לסקירת קצינת המבחן בנוגע לקשיים איתם התמודד הנאשם בהקשר המשפחתי עד הגיעו לבגרות, אשר הביאו לכך שגדל במסגרות חוץ ביתיות. מאז, הנאשם שינה את אורחותיו והוא נמצא בפרק אחר בחייו.

זאת ועוד, על אף נסיבות חייו הלא פשוטות, הנאשם השתלב באופן סדור מבחינה תעסוקתית והקים תא משפחתי.

על רקע זה, יש להדגיש את הנזק העלול להיגרם לנאשם ולבני משפחתו אם יוטל עליו מאסר לריצוי בפועל. למאסר כאמור עלולות להיות השפעות שליליות לא מבוטלות על הנאשם באופן אישי (הדברים ניכרו מתוך דבריו לאורך המשפט), וכן במישור המשפחתי הרחב יותר. השלכות אלה עשויות להיות חמורות במיוחד בכל הנוגע להתפתחות בנו. מהמסמכים הרפואיים שהוגשו במסגרת הטיעונים לעונש ניכר תפקידו האקטיבי של הנאשם בטיפול בבנו, המצוי כאמור על הרצף האוטיסטי בשילוב של לקות נירוקוגטיבית קלה. מכאן אף נגזרת המסקנה כי ניתוק הנאשם מבנו עלול להסב נזק משמעותי לזה האחרון.

כל זאת, כאשר הנאשם פעל להשתלב בהליך שיקומי כפי שתואר, אותו הוא ממשיך גם בימים אלה, על פני הדברים בהצלחה רבה.

על רקע זה, יש לתת משקל לא מבוטל להערכת תסקיר המבחן, ממנה עולה כי סיכויי השיקום בעניינו של הנאשם טובים וכי קיימים סימנים רבים לכך שהוא הפנים את הפסול שבמעשיו ומגמתו להתרחק מעבריינות חוזרת.

לצד האמור, יש להתחשב בהודאתו בביצוע העבירה. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה, המשתלבת עם הערכת התסקיר.

כאן המקום לציין כי המעורב השני בהכנת בקבוקי התבערה, מירוסלב, נדון לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בין היתר על יסוד תסקיר חיובי שהיה קיים בעניינו. אמנם מירוסלב הני"ל הורשע בתורת מסייע בלבד, ברם מעיון בפסק הדין בעניינו ומתוך כתב האישום של הנאשם, עולה תרומתו המשמעותית לביצוע העבירה. מירוסלב סייע לנאשם תוך שהוא מדריך אותו בנוגע לאופן הכנת בקבוקי התבערה. מדובר על כן בסיוע מהותי ביותר. מכאן אף נגזרת המסקנה כי עונשו של מירוסלב מהווה קנה מידה לעונש הראוי בעניינו, זאת כמובן בהתחשב בדומה ובשונה בין עניינם.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

העונש הראוי במקרה זה

כפי שהובהר עד כה, במקרה דנן עומדים אלה מול אלה שיקולים לחומרה ולקולא משמעותיים.

מחד גיסא, שיקולי הגמול, וכן הרתעת היחיד והרבים, מצדיקים הטלת עונש משמעותי. קביעה זו אף מוצאת חיזוק במגמת ההחמרה הברורה בכל הנוגע לעבירות מתחום הנשק.

מאידך גיסא, במקרה דנן עומדות לזכות הנאשם נסיבות מקלות משמעותיות, ואף קיים אינטרס שיקומי מוחשי.

כאמור, נסיבות ביצוע העבירה ומאפייניה חורגים באופן בולט מעבירות ייצור נשק להן אנו נחשפים חדשים לבקרים.

זאת ועוד, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם וכן מאמציו להשתקם תומכות כאמור בהקלה משמעותית בדין, עד כדי חריגה מסוימת ממתחם הענישה אותו קבעתי (זאת בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977). אדגיש בעניין זה כי קביעותיי מוצאות חיזוק משמעותי בהמלצת שירות המבחן, גם אם מקובלת עלי טענת ב"כ המאשימה כי המלצות אלה אינן חזות הכל.

על רקע זה, נזכיר את שנקבע פעם אחר פעם בפסיקת בית המשפט העליון:

"סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם אם מצא ש"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סעיף זה מבטא את עמדת המחוקק לפיה, במקרים המתאימים לכך, יש ליתן מעמד בכורה לשיקול השיקומי על-פני העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה... עד נקבע כי ככל שקיים חשש לפיו מאסר בפועל של הנאשם עשוי לאיין את התהליך השיקומי בו הוא מצוי או לפגוע בו באופן ניכר יש להעדיף את שיקולי השיקום על פני השיקולים האחרים העומדים בבסיס הענישה..."
(ע"פ 9147/17 אבו עביד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.09.2018)).

על כן, בעיניי ענייננו הוא מקרה מובהק בו יש לתת את הבכורה לשיקולי הקולא, וגם בשים לב לחומרת העבירה, לאפשר לנאשם להשלים הליכי שיקום, תוך צמצום הפגיעה העלולה להיגרם לבנו.

באופן דומה נקבע בימים אלה בע"פ 6665/23 אוטמזגין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.01.2026), בהקשר רלוונטי לשלנו:

"בית משפט זה עמד לא פעם על הסכנה הגבוהה לשלום הציבור ולביטחונו הטמונה בהחזקת נשק. בהתאם, הפסיקה קבעה כי ברירת המחדל בעבירות נשק היא ענישה משמעותית, של מאסר בפועל, אף כאשר הנאשם נעדר עבר פלילי... עם זאת, מקום שבו מצא בית המשפט

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם", רשאי הוא, מכוח הסמכות המוקנית לו בסעיף 40ד(א) לחוק, לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם. סעיף זה מבטא אפוא את עמדת המחוקק, שלפיה במקרים המתאימים – בהם סיכויי השיקום הם מובהקים – יש לבכר את שיקולי השיקום על פני עיקרון ההלימה...

תהליך שיקום משמעותי מאפשר לעבריין לחזור לדרך הישר, להותיר מאחוריו את דרך חייו העבריינית, ולהשתלב מחדש בחברה כאדם נורמטיבי ומתפקד. חשוב לזכור, מכך נתרם לא רק העבריין וסביבתו הקרובה; כי אם גם האינטרס הציבורי, שכן, החברה מקבלת חזרה לשורותיה אזרח שומר חוק ומועיל לחברה...

בענייננו, כפי שעולה משני התסקירים שהוגשו בענייננו של המערער, בשנים שחלפו מאז ביצוע העבירה, עבר המערער כברת דרך מרשימה ומשמעותית בשיקום אורחות חייו. המערער הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו; משולב מזה מספר שנים בהליכי שיקום, במסגרות טיפוליות של שירות המבחן שבהן הוא לוקח חלק פעיל ועובר הליך טיפולי משמעותי; ומגלה מחויבות ומוטיבציה גבוהה להמשיך לשקם את חייו ולהתמיד בתהליך הטיפול בשירות המבחן. למרות נסיבות ילדותו הקשות, בנה לעצמו המערער חיים נורמטיביים ויציבים מבחינה אישית ותעסוקתית, ואף הקים משפחה, התחתן והפך אב לילדה. ...

המקרה שלפנינו, נמנה, אפוא, באופן מובהק עם אותם מקרים חריגים אליהם כיוון המחוקק בהוראת סעיף 40ד(א) לחוק, והמצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום. חריגה זו, מגשימה באופן מיטבי את מצוות המחוקק, ואת המטרה העומדת בבסיסם של שיקולי השיקום. ואכן, בית המשפט המחוזי הלך כברת דרך לקראת הנאשם והקל בעונשו משיקולי שיקום. אולם, אני סבורה כי במקרה החריג שלפנינו, היה על בית המשפט לצעוד צעד אחד נוסף, ולהימנע משליחתו של המערער למאסר בין כתלי הכלא – מאסר שיביא באחת לקטיעת שיקומו וימוטט, בסבירות גבוהה, את העולם הנורמטיבי שבנה המערער במאמצים כה רבים".

הנה כי כן, גם בעבירות מתחום הנשק, יש ונסיבות המעשה ובעיקר נסיבות העושה עשויות להצדיק הקלה עונשית, בדמות הטלת מאסר ממשי, אך כזה המרוצה בעבודות שירות.

כל זאת, כאשר לצד הקלה מסוימת בעונש המאסר בפועל יש מקום להטיל על הנאשם עונש מרתיע, צופה פני עתיד, ואף להטיל עליו פיקוח במסגרת צו מבחן כהמלצת שירות המבחן.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31709-11-23 מדינת ישראל נ' כהן

סוף דבר

העולה מדברנו עד כה, כי על אף שהנאשם ביצע עבירה המצדיקה ענישה ממשית, בשים לב לנסיבות העבירה ובאופן מובהק יותר נסיבותיו של הנאשם, יש לנהוג עמו על פי מידת בית הלל, תוך שתינתן לו הזדמנות להשלים את הליך השיקום אותו החל.

אשר על כן, בשים לב לכלל שיקולי הענישה האמורים, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בהתאם לחוות מטעם הממונה על עבודות שירות. הנאשם יתייצב ביום 1.3.26, במשרדי הממונה על עבודות השירות בשעה 08:00, ביחידת ברקאי – עבודות שירות, שלוחת צפון – מתחם כלא מגידו.

הובהר לנאשם כי אי עמידה בתנאים של מאסר בעבודות שירות, יש בה כדי להביא להפסקה מנהלית של עבודות השירות, וריצוי יתרת הימים מאחורי סורג ובריח.

ב. צו מבחן למשך 12 חודשים.

ג. 12 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור הנאשם עבירה לפי סעיפים 144(א) או (ב) או (2ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977 או ניסיון לעבור אחת העבירות האמורות.

בקבוקי תבערה שנתפסו יושמדו. ציוד אישי של הנאשם יוחזר לו או לבא כוחו.

מזכירות בית המשפט תעביר העתק גזר דין זה לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, א' שבט תשפ"ו, 19 ינואר 2026, בפומבי ובמעמד הצדדים.

נתנאל בנישון, שופט